

Vergadering raadscommissie Ruimte **NOTULEN**

**VLAAMS-
BRABANT**

Plaats Raadzaal Datum 21/05/2019
Voorzit(s)ter Geertrui Windels Aanvangsuur 15:00 uur

Aanwezig Geertrui WINDELS, Tom DEHAENE, Bart NEVENS, Ann SCHEVENELS, Tine EERLINGEN, Lucia DEWOLFS, Diederik DUNON, Manu CLAES, Ella DE NEVE, Steven ELPERS, Luka AUGUSTIJNS, Stephan BOOGAERTS, Gunther COPPENS, Linda VAN DEN EEDE, Elke ZELDERLOO, Jan LAEREMANS, Katrien PUTZEYS (secretaris), Nadine HERBRAND (dienst vergunningen), Koen VAN BOUCHOUT (dienst ruimtelijke planning), Hilde TORFS (directeur Ruimte)

Verontschuldigd Monique SWINNEN, Joris VAN DEN CRUIJCE, Kris POELAERT, Klaas SLOOTMANS

Agendapunten

1 Goedkeuring van het verslag van de vorige vergadering

Het verslag van de vorige vergadering wordt goedgekeurd.

2 Evaluatie werkingsjaar 2018 – dienst Vergunningen

Nadine Herbrand, diensthoofd vergunningen, licht de evaluatie van het werkingsjaar 2018 toe.

Gunther Coppens vraagt wat de kostprijs is om als burger een beroep in te dienen

Nadine Herbrand antwoordt dat de kost 100 euro bedraagt

Gunther Coppens informeert of die kost ook verschuldigd is als het beroep onontvankelijk is.

Nadine Herbrand antwoordt dat die kost sowieso verschuldigd blijft, aangezien één van de voorwaarden voor ontvankelijkheid van een beroep, net is dat deze vergoeding betaald moet zijn.

Gunther Coppens vraagt of dit op Vlaams niveau geregeld is; of dat er, zoals bij de rechtbank, per dossier bepaald wordt wie de vergoeding moet betalen.

Nadine Herbrand legt uit dat dit inderdaad allemaal decretaal geregeld is.

Geertrui Windels bedankt het diensthoofd voor de toelichting en dit duidelijke overzicht van alle cijfers.

3 Evaluatie werkingsjaar 2018 – dienst Ruimtelijke planning

Katrien Putzeys, diensthoofd ruimtelijke planning, licht de evaluatie van het werkingsjaar 2018 toe.

Diederik Dunon informeert naar het bereik van de inspraakvergaderingen voor de kernnota en de wijze waarop deze zijn bekendgemaakt.

Katrien Putzeys antwoordt dat niet alle 6 de inspraakvergaderingen even succesvol waren. Het aantal bezoekers varieerde van 7 tot 45. Zij legt uit dat er op allerlei manieren gecommuniceerd werd over deze evenementen. Er werd een persbericht gelanceerd met de uitnodigingen voor de inspraakmomenten alsook werd de uitnodiging opgenomen in de digitale nieuwsbrief, en verspreid via sociale media. De gemeenten waar de vergaderingen zijn doorgegaan werden ook gevraagd om de uitnodiging op te nemen in het gemeentelijk infoblad en op de gemeentelijke website.

Diederik Dunon vraagt hoe mensen konden reageren, en wat die reacties waren.

Katrien Putzeys antwoordt dat er op de avonden zelf kaartjes ter beschikking waren, waarop mensen een reactie konden achterlaten. Daarnaast was er ook een reactieformulier beschikbaar op de provinciale website. Er zijn echter heel weinig reacties binnengekomen. De reacties tijdens de inspraakavonden zelf waren over het algemeen lovend en vooral een vraag tot meer actie en coördinatie op het bovenlokaal schaalniveau.

Geertrui Windels bedankt het diensthoofd voor de toelichting en stelt dat dit indrukwekkende overzicht van projecten aantoont dat de provincie hier echt de rol van streekmotor opneemt.

4 Provinciaal beleidsplan ruimte Vlaams-Brabant - goedkeuring conceptnota

Geertrui Windels verduidelijkt dat de deputatie op 9 mei de conceptnota heeft goedgekeurd. De toelichting nu betreft dus louter een kennisgeving van de conceptnota, aangezien de goedkeuringsbevoegdheid bij de deputatie ligt.

Koen Van Bouchout geeft een toelichting over de conceptnota voor het provinciaal beleidsplan ruimte Vlaams-Brabant.

Jan Laeremans verwijst naar de toelichting, waarin gesteld werd dat een bepaald percentage in woonuitbreidingsgebieden wordt gereserveerd voor sociale woningen. Hij informeert of ook voor de projecten van Vlabinvest een bepaald percentage kan opgenomen worden. Kan dit in de teksten voorzien worden, of is dat wettelijk niet toegestaan?

Koen Van Bouchout legt uit dat er alleen een percentage sociale woningen gekoppeld is aan de ontwikkeling van woonuitbreidingsgebieden, omdat we daar – via de bevoegdheid voor het afleveren van principiële akkoorden, zelf iets meer grip op hebben dan op woongebied. Het percentage van 50 % is hetzelfde als destijds was opgenomen in het ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant, en dit werd in het verleden ook toegepast in de afweging van aanvragen tot principieel akkoord.

Koen Van Bouchout legt daarnaast uit dat parallel aan de procedure van het beleidsplan ook een actieprogramma voorbereid wordt. In dat kader worden ook de grondreserves van Vlabinvest bekeken om te zien in hoeverre dit overeenstemt met de beleidslijnen. Bij aankoop van nieuwe gronden zou ook meer vertrokken kunnen worden vanuit de beleidslijnen. Een percentage opnemen in het beleidsplan zou misschien een optie kunnen zijn, maar daarbij moet eerst bekeken worden of dit juridisch wel mogelijk is.

Jan Laeremans stelt voor om dit als suggestie naar de deputatie mee te geven om dit op een of andere manier op te nemen in het beleidsplan.

Geertrui Windels reageert dat zij - als bestuurder van Vlabinvest - deze vraag ondersteunt. Zij geeft aan dat het zelfs voor sociale huisvestingsmaatschappijen zeer moeilijk is om projecten te kunnen realiseren zonder medewerking van Vlabinvest. Betaalbare woningen aanbieden is heel belangrijk,

zeker in de rand rond Brussel. Het zou dus zeker goed zijn om te onderzoeken op welke manier er kan voor gezorgd worden dat Vlabinvest voldoende kansen kan krijgen om projecten te realiseren.

Tine Eerlingen zegt begrepen te hebben dat de conceptnota eigenlijk de kernnota van 2018 is, aangevuld met het stukje van de ontwikkelingsperspectieven. Maar de selectie van kernen zelf zit hier nog niet bij. Zij vraagt hoe dit moet begrepen worden? Daarbij verwijst zij ook naar de ontwikkelingsperspectieven waarin bepaalde richtlijnen en percentages opgenomen zijn en vraagt hoe dit dan in de praktijk gerealiseerd moet worden. Is het dan aan de gemeenten om dit verder uit te werken? Moeten zij dit volgen?

Koen Van Bouchout verduidelijkt dat de ontwikkelingsperspectieven in de conceptnota zitten. Dit gaat om een definitie van de verschillende categorieën van kernen en de daarbij horende perspectieven. Maar de selectie van welke kern tot welke categorie behoort, is nog niet in de conceptnota opgenomen, omdat we hierover eerst overleg willen hebben met de gemeenten. De bedoeling is wel dat de kernselectie in de fase van het voorontwerp wordt opgenomen in het beleidsplan. Het overleg nu moet dienen om voldoende draagvlak en afstemming bij de gemeenten te vinden voor de selectie.

Op de vraag of de gemeenten dit moeten volgen, reageert Koen Van Bouchout dat de strikte hiërarchie tussen beleidsplannen van de drie bestuursniveaus is weggefallen. Vroeger moest de deputatie wel nog de gemeentelijke plannen goedkeuren. Vanuit de nieuwe systematiek van beleidsplanning, kunnen we als provincie de gemeenten niet dwingen, maar we zullen sowieso moeten samenwerken. We hopen dat we door de dialoog met gemeenten voldoende draagvlak voor de ontwikkelingsperspectieven zullen hebben, en dat de principes op gemeentelijk niveau zullen doorwerken in de gemeentelijke beleidsplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen. Mocht een gemeente toch volledig tegen van de beleidslijnen uit het provinciale beleidsplan ingaan, dan kan de provincie wel nog steeds voorbehoud maken of een ruimtelijk uitvoeringsplan schorsen. Maar door reeds vroeg in het traject de dialoog aan te gaan, hopen we tot een goede afstemming en samenwerking met de gemeenten te komen, waardoor dat hopelijk niet nodig zal blijken te zijn.

Koen Van Bouchout verduidelijkt verder nog dat er vroeger, in het kader van de structuurplannen, een veel strikter onderscheid werd gemaakt tussen de verschillende types van kernen, waarbij bijvoorbeeld het onderscheid tussen wat kon in een hoofddorp en wat in een kern-in-het-buitengebied veel strikter was vastgelegd. In het huidige voorstel is dit nu veel breder gelaten, onder de noemer 'landelijke dorpskern'. Dit laat toe dat gemeenten zelf hierbinnen kunnen gaan differentiëren. Er wordt in het nieuwe voorstel wel een belangrijk onderscheid gemaakt tussen de hoogdynamische woonkernen en de landelijke dorpskernen. Het is dus nu belangrijk om hierover de dialoog te voeren zodat dit maximaal is afgestemd met de gemeenten.

Ann Schevenels vult hierop aan dat deze vraag aansluit bij een vraag rond hiërarchie in de vorige raadscommissie. Dit punt werd toen reeds duidelijk toegelicht, de strikte hiërarchie tussen de niveaus is weg. Zij stelt dat het daarom heel belangrijk is om gemeenten mee te krijgen. De lokale ruimte trajecten vormen volgens haar een belangrijke schakel om besturen en ambtenaren mee te krijgen in dit verhaal, omdat het op die manier concreet wordt voor hen.

Koen Van Bouchout geeft ook nog aan dat in bepaalde gebiedsgerichte processen, zoals bijvoorbeeld voor de Getestreek in het thema 'leefbare dorpen', de provincie actief samenwerkt met de gemeenten om deze principes verder te concretiseren.

Gunther Coppens informeert naar de sessies voor de gemeenten en vraagt of er veel interesse en animo is vanuit de gemeenten.

Koen Van Bouchout antwoordt dat op de sessie van 15 mei 56 personen aanwezig waren, goed voor 25 van de 30 gemeenten. Voor de sessie in Halle-Vilvoorde van 22 mei zullen 30 van de 35 gemeenten aanwezig zijn. Meestal is er zowel iemand van de ambtenaren als iemand van het beleid aanwezig. We kunnen dus zeker stellen dat er grote interesse is bij de gemeenten.

Gunther Coppens vraagt om uit te leggen wat bedoeld wordt met de term 'hoogdynamische corridors'.

Koen Van Bouchout legt uit dat dit gaat over de collectieve vervoerscorridors. Dit zijn ofwel stationsomgevingen, ofwel hoogwaardige openbaar vervoerslijnen zoals die bijvoorbeeld in het kader van Regionet Leuven zijn uitgewerkt.

Gunther Coppens vraagt verder of er rond leegstand en verkrotting iets is opgenomen in de nota. Hij stelt dat de wooncapaciteit naar boven moet, onder meer omwille van de druk vanuit Brussel, maar daar zit ook heel wat leegstand. Wat zou de impact kunnen zijn op de invulling van de woonbehoefte als hierrond gewerkt wordt?

Koen Van Bouchout reageert dat de principes van de herinvulling van leegstaande gebouwen en vernieuwbouw van verouderde gebouwen meegenomen zijn in de ontwikkelingsperspectieven. Het is uiteraard niet simpel om dit op te leggen in een instrument, maar dit vormt zeker een deel van de oplossing. Deze principes worden bij elk type kern herhaald, net om het belang van dit element te benadrukken.

Gunther Coppens verwijst naar de ontwikkelingsperspectieven en de tendens van verappartementisering. Hij stelt daarbij dat het niet altijd duidelijk is wat een dorp is, en wat een stad en waar appartementen dus wel of niet zouden kunnen. Dit onderscheid is mede gebaseerd op de centrumfunctie van een kern, en zeker niet alleen op de inwonersaantallen. Hij vraagt hoe de afweging hierrond gebeurd is voor de Vlaamse Rand.

Koen Van Bouchout legt uit dat die Vlaamse rond vroeger als 1 geheel opgenomen was onder het 'Vlaams strategisch gebied rond Brussel' (VSGB). Wat daarbinnen viel, werd eigenlijk allemaal als stedelijk beschouwd, wat daarbuiten viel was buitengebied. In het huidige voorstel valt het onderscheid weg tussen wat vroeger VSGB was en wat daarbuiten lag. We vertrekken in het nieuwe voorstel van selectie vanuit de verschillende kernen die in deze regio gelegen zijn. Een aantal kernen wordt aangeduid als hoogdynamische woonkern, een aantal andere kernen als landelijke dorpskern. Ook daarover zullen we nog discussie met gemeenten moeten voeren, want sommige kernen hebben nog wel ruimte om te groeien, maar voor andere, reeds sterk verdichte kernen is dit minder evident. Het voorstel zal aanleiding tot discussie geven want niet alle gemeenten willen nog bijkomend groeien, terwijl sommige van die kernen wel goed gelegen zijn op het hoogdynamische netwerk. Daarenboven speelt niet alleen de opgave op vlak van wonen, maar ook de andere beleidslijnen moeten doorwerking vinden in de ontwikkeling van de kernen, bijvoorbeeld rond verweving van bedrijvigheid, groenblauwe dooradering, enzoverder.

Gunther Coppens geeft aan de logica te begrijpen dat het best is om de bevolkingsdruk daar op te vangen waar er al verstedelijking zit, maar vraagt zich toch af hoe dit kan gepaard gaan met het verkrijgen van voldoende draagvlak, het verzekeren van de maatschappelijke samenhang in de kernen, enzoverder.

Koen Van Bouchout verduidelijkt dat vandaag alle woongebieden binnen het VSGB vandaag beleidsmatig te beschouwen vallen als stedelijk gebied. Hier willen we met de huidige aanpak juist van afstappen door te gaan differentiëren op basis van ontsluiting met openbaar vervoer. Er zal waarschijnlijk nog wel discussie zijn over het voorstel van selectie: sommige gemeenten zullen misschien liever een ontwikkelingsperspectief willen als Landelijke dorpskern, terwijl andere net eerder hoogdynamische woonkern zouden willen zijn.

Geertrui Windels vraagt of de gemeenten dan ook meer tools zullen hebben om zaken tegen te houden die niet gewenst zijn.

Koen Van Bouchout reageert dat het beleidsplan zelf hier geen directe impact op heeft. In het beleidsplan zit bijvoorbeeld wel het principe van het doorvoeren van een verkavelingsstop. De provincie zou dit op bovenlokaal / provinciaal niveau kunnen doen als gemeenten hierin meewillen. Op dat moment zouden gemeenten dan wel zélf kunnen initiatief nemen om via ruimtelijk uitvoeringsplan te bepalen waar verdichten wel kan en waar niet. In de hoogdynamische kernen moet een aanzienlijk deel van de groei terecht komen, dus daar willen we als provincie zeker aan de slag gaan om dit samen met gemeenten aan te pakken.

Geertrui Windels stelt dat de gemeenten dus geen instrumenten hebben, zolang er geen ruimtelijk uitvoeringsplan komt.

Koen Van Bouchout verduidelijkt dat dit eigenlijk niets anders dan de huidige situatie is. Vandaag moeten gemeenten reageren op de aanvragen die binnenkomen en dan ad hoc beslissingen nemen. Bedoeling is net om dit om te keren en de sturende rol terug bij de gemeenten te leggen. Als we als provincie een verordening of dergelijke zouden opmaken om een aantal zaken tegen te houden, dan komt het initiatief om te bepalen wat wel kan terug bij de gemeenten te liggen.

Katrien Putzeys vult hierop aan dat we als provincie graag zo snel mogelijk tot dergelijke acties willen overgaan. Dat is ook de reden dat we nu snel werk willen maken van de procedure van het beleidsplan. Uiteraard duurt het altijd een tijd eer zo'n procedure doorlopen is, en in afwachting daarvan loopt nog niet alles zoals we graag zouden willen. Daarom net is het actieprogramma, dat parallel aan het beleidsplan wordt opgemaakt, zo belangrijk. Zo kunnen we meteen aan de slag met acties na de goedkeuring van het beleidsplan. Maar eerst is er uiteraard een beleidsmatig kader nodig, waarbinnen we die acties kunnen plaatsen.

Ann Schevenels stelt tenslotte dat we als provincie van in het begin duidelijk hebben gezegd dat we geen afwachtende houding willen aannemen, ook niet ten opzichte van Vlaanderen, zodat we zelf klaar zouden zijn om de nodige input aan het Vlaamse niveau te kunnen meegeven. Alle provincies zijn intussen bezig met hun beleidsplan. Als provincie willen we dus niet afwachten, maar gaan we goed en doordacht te werk, en we kunnen onszelf op deze manier ook duidelijk op de kaart zetten. Het klopt dat de provincie niet alle instrumenten in handen heeft om alles van vandaag op morgen op te lossen. Op dat punt wachten we ook wel op Vlaanderen om ons het nodige instrumentarium aan te reiken.

Geertrui Windels concludeert dat het goed is dat er van dit belangrijke dossier werk wordt gemaakt. De conceptnota zal bij de volgende provincieraad ter kennisgeving worden voorgelegd.

5 Rondvraag

Er zijn geen variapunten.

Datum volgende vergadering **11 juni om 15:00 uur**
Einduur van de vergadering 16:50 uur

De secretaris,
Katrien Putzeys

De voorzitter,
Geertrui Windels